

Deddf Seilwaith (Cymru) 2024

2024 dsc 3

RHAN 3

GWNEUD CAIS AM GYDSYNIAD SEILWAITH

Cymorth i geisyddion

28 Cael gwybodaeth ynghylch buddiannau mewn tir

- (1) Pan fo person yn gwneud cais, neu'n cynnig gwneud cais, am orchymyn cydsyniad seilwaith mae is-adrannau (2) a (3) yn gymwys at ddiben galluogi'r person ("y ceisydd") i gydymffurfio â darpariaethau adran 29, adran 30 neu adrannau 64 i 72, neu ddarpariaethau a wneir odanynt.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru awdurdodi'r ceisydd i gyflwyno hysbysiad i berson a bennir yn is-adran (4) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r person ("y derbynnydd") roi i'r ceisydd yn ysgrifenedig enw a chyfeiriad unrhyw berson y mae'r derbynnydd yn credu ei fod yn un neu ragor o'r canlynol—
 - (a) perchennog, lesddeiliad, tenant (beth bynnag y bo cyfnod y denantiaeth) neu feddiannwr y tir;
 - (b) person a chanddo fuddiant yn y tir;
 - (c) person sydd â phŵer—
 - (i) i werthu a thrawsgludo'r tir, neu
 - (ii) i ryddhau'r tir.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru awdurdodi'r ceisydd i gyflwyno hysbysiad i berson a bennir yn is-adran (4) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r person ("y derbynnydd") roi i'r ceisydd yn ysgrifenedig enw a chyfeiriad unrhyw berson y mae'r derbynnydd yn credu ei fod yn berson, pe bai'r gorchymyn a geisir gan y cais neu'r cais arfaethedig yn cael ei wneud a'i weithredu'n llawn, a fyddai â hawlogaeth neu a allai fod â hawlogaeth i wneud hawliad perthnasol—
 - (a) o ganlyniad i weithredu'r gorchymyn,
 - (b) o ganlyniad i'r ffaith bod y gorchymyn wedi ei weithredu, neu

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (c) o ganlyniad i'r defnydd o'r tir ar ôl i'r gorchymyn gael ei weithredu.
- (4) Y personau yw—
- (a) person sy'n meddiannu'r tir;
 - (b) person a chanddo fuddiant yn y tir fel rhydd-ddeiliad, morgeisai neu lesddeiliad;
 - (c) person sy'n cael rhent yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol am y tir;
 - (d) person sydd, yn unol â chytundeb rhwng y person hwnnw a pherson a chanddo fuddiant yn y tir, wedi ei awdurdodi i reoli'r tir neu i drefnu i'w osod.
- (5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch hysbysiad o dan is-adran (2) neu (3), gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
- (a) ffurf a chynnwys hysbysiad;
 - (b) sut y mae hysbysiad i'w roi;
 - (c) yr amserlen ar gyfer ymateb i hysbysiad.
- (6) Mae person yn cyflawni trosedd os yw'r person, heb esgus rhesymol, yn methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan is-adran (2) neu (3) a gyflwynir i'r person.
- (7) Mae person yn cyflawni trosedd os yw, mewn ymateb i hysbysiad o dan is-adran (2) neu (3) a gyflwynir i'r person—
- (a) yn rhoi gwybodaeth sy'n anwir o ran manylyn perthnasol, a
 - (b) pan fo'r person yn gwneud hynny, yn gwybod neu y dylai yn rhesymol fod yn gwybod bod yr wybodaeth yn anwir.
- (8) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.
- (9) Yn is-adrannau (2) i (4) ystyr “y tir” yw—
- (a) y tir y mae'r cais, neu'r cais arfaethedig, yn ymwneud ag ef, neu
 - (b) unrhyw ran o'r tir hwnnw.
- (10) Mae i unrhyw ymadrodd arall sy'n ymddangos yn y naill neu'r llall o baragraffau (b) ac (c) o is-adran (2) a hefyd yn adran 5(1) o [Ddeddf Prynu Gorfodol 1965 \(p. 56\)](#), yn y paragraffau hynny, yr ystyr a roddir i'r ymadroddion Saesneg cyfatebol yn adran 5(1) o'r Ddeddf honno.
- (11) Yn is-adran (4) fel y mae'n gymwys at ddibenion is-adran (3) mae “y tir” hefyd yn cynnwys unrhyw dir perthnasol yr effeithir arno (gweler is-adran (12)).
- (12) Pan fo'r ceisydd yn credu, pe bai'r gorchymyn a geisir gan y cais neu'r cais arfaethedig yn cael ei wneud a'i weithredu'n llawn, y byddai personau â hawlogaeth neu a allai fod â hawlogaeth—
- (a) o ganlyniad i weithredu'r gorchymyn,
 - (b) o ganlyniad i'r ffaith bod y gorchymyn wedi ei weithredu, neu
 - (c) o ganlyniad i'r defnydd o'r tir ar ôl i'r gorchymyn gael ei weithredu,
- i wneud hawliad perthnasol mewn cysylltiad ag unrhyw dir neu mewn cysylltiad â buddiant mewn unrhyw dir, mae'r tir hwnnw yn “tir perthnasol yr effeithir arno” at ddibenion is-adran (11).
- (13) Yn yr adran hon, ystyr “hawliad perthnasol” yw—

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- hawliad o dan adran 10 o Ddeddf Prynu Gorfodol 1965 (digollediad pan na wneir iawn am brynu tir yn orfodol neu pan na wneir iawn am effaith niweidiol sy'n deillio o brynu gorfodol);
- hawliad o dan Ran 1 o [Ddeddf Digollediad Tir 1973 \(p. 26\)](#) (digollediad am ddibrisiant yng ngwerth tir gan ffactorau ffisegol a achosir gan ddefnydd o waith cyhoeddus);
- hawliad o dan adran 101(3).